

interpellation

Arbete mot korruption och mutor inom SBF

1. Vilket arbete bedrivs inom SBF för att förhindra och upptäcka mutor och korruption?

Genomlysning av bisysslor

Förvaltningen har under 2023 gjort en genomlysning av anmälda bisysslor. Några bisysslor som gäller t.ex. bolagsengagemang har diskuterats med aktuell medarbetare, vilket har lett till att en del bisysslor avregistrerats. Detta arbete har varit en del i att minska risken för att hamna i en olämplig situation som kan skada förtroendet och även för att minska risken för jäv, muta eller korruption.

Stärkt insikt kring tjänstemannarollen

Planenheten vars arbete innebär mycket samverkan med interna och externa parter och med det en hög risk för utsatthet har satsat extra under året på att stärka insikten kring tjänstemannarollen och har haft en arbetsplatsträff tillsammans med Region Gotlands visseblåsare ansvarig Anders Falkemo. Det hölls då en utbildning kring professionell tjänsteperson och professionellt agerande som fokuserade på förtroendeskadligt beteende, jäv och korruption.

Utbildningen berörde bl.a. likhetsprincipen, objektivitetsprincipen, proportionalitetsprincipen och bedrägeritriangeln. Korruption belystes som en definition av missbruk av anförtrodd makt för privat vinning. Olika typer av makt gick igenom som betvingande makt, belöningsmakt, formell makt, legitimitetsmakt, expertmakt, referentiell makt och karismatisk makt.

Det skapades även en förståelse kring vilka resurser en person kan besitta som retorisk förmåga, kunskap (okunnighet är vanmakt), prestige och status, närhet till makthavarens öron, kontroll av medel/budget och kontroll över språk/text/policy. Även begreppet vinning diskuterades och definierades som att det kan handla om pengar, berömmelse, prestige, slippa obehag, ideologisk vinst, resurser och karriärmöjlighet.

För att synliggöra att även medarbetare inom Region Gotland kan riskera att göra saker för egen eller annans vinning kopplades diskussionen till den enkät som berörde attityder kring korruption och förtroendeskadligt beteende och som besvarades inom regionen under februari 2023.

Jäv berördes och definierades som att anställda och förtroendevalda som representerar Region Gotland stöter på frågor eller situationer där hans eller hennes opartiskhet kan ifrågasättas och att syftet med att arbeta öppet med jävsregler är att stärka förtroendet, säkra opartiskhet och förebygga mot korruption, mutor och förtroendeskada.

Detta var ansvarig för visseblåsarens första utbildningsinsats med medarbetare inom Region Gotlands förvaltningar. En utbildningsinsats som planeras att tas vidare först med förvaltningens alla chefer och sedan vidare till andra enheter inom förvaltningen. Förvaltningen kan arbeta vidare med förebyggande åtgärder som att ha ett öppet samtalsklimat där alla medarbetarna vill vara transparenta och ta ansvar. För att nå detta kan det behövas utbildningsinsatser, riktlinjer/regelefterlevnad, ett kontrollsystem och en enighet om uppförandekod. Mycket av detta arbetas det redan med, medan andra delar behöver insatser.

Miljö- och byggnämndens riskanalys och interna kontrollplan 2023

Nämnderna har det yttersta ansvaret för att en god internkontroll skapas och att uppföljning sker inom respektive verksamhetsområde. Den interna kontrollen ska vara en naturlig del i alla processer och

rutiner. Nämnden ska se till att övergripande policys och riktlinjer iakttas och att vid behov ytterligare tillämpningsanvisningar utformas.

Enligt regionens riktlinjer för internkontroll ska nämnderna varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. Utgångspunkten är genomförd riskanalys och avvägning mellan kostnad och nytta. Planen för uppföljningen av den interna kontrollen ska beslutas årligen av respektive nämnd.

Kommunallagens 6 kap 6 § reglerar nämndernas ansvar för den interna kontrollen.

MBN:s riskanalys och interna kontrollplan för 2023 beslutades i MBN i december 2023.

I planen har vi identifierat förtroendeskadliga poster och aktiviteter som vi följer upp under året genom stickprov. Resultatet redovisas till nämnden i årsredovisningen.

MBN:s riskanalys och interkontrollplan tas fram årligen.

Andreas Unger